No. 1, 2008

DAMPTROMLE NYT

Medlemsblad for Damptromleklubben

Marshall med stenknuser & skurvogn på Teknisk Museum 2007

Damptromleklubben
Bent Delfs
"Truelskærgård"
Næsbygade 2, Næsby-Orø
4300 Holbæk
Tlf. 59 47 00 43
E-mail bde@damptromleklubben.dk
Giro 430 6775
CVR-Nr 21631590

Formand
Redaktør, WebMaster
Steen Rudberg Jørgensen
Kronborg Ladegårdsvej 41
3000 Helsingør
Tlf. 48 31 18 58
E-mail srj@damptromleklubben.dk

Kasserer
Steen Rasmussen
Østervang 51, 3. th.
3400 Hillerød
Tlf. 48 70 10 18
E-mail sra@damptromleklubben.dk

Sekretær
Bent Delfs
"Truelskærgård"
Næsbygade 2, Næsby-Orø
4300 Holbæk
Tlf. 59 47 00 43
E-mail bde@damptromleklubben.dk

1. Bestyrelsesmedlem,
Keld Larsen
Borchsvej 13, st. tv
4300 Holbæk
Tlf. 59 43 89 51
E-mail kla@damptromleklubben.dk

2. Bestyrelsesmedlem (Suppleant)
Flemming Larsen
Ladegårdsparken 153, 4 tv.
4300 Holbæk
Tlf. 2032 1051
E-mail fla@damptromleklubben.dk

Konsulent Logistik, SWAPMEET
Bo Rudberg Jørgensen
Asmundshøj 303
3840 Fredensborg
Tlf. 48 48 52 94
E-mail brj@damptromleklubben.dk

Damptromleklubben

Vi er en lille forening med en "tung" inventarliste. Vi er en gruppe dampentusiaster der mødes jævnligt for at restaurere, vedligeholde og ikke mindst køre med klubbens materiel. Enkelte medlemmer har også deres eget materiel.

Damptromleklubben blev stiftet den 9. september 1965 af en gruppe mennesker der mente at disse prægtige maskiner skulle bevares for eftertiden.

I løbet af kort tid havde vi erhvervet 60 % af de tromler der var tilbage i landet.
Disse udgør i dag klubbens samling. Damptromleklubben har til huse på museet "Andelslandsbyen Nyvang" ved Holbæk.

I samarbejde med Andelslandsbyen Nyvang har Damptromleklubben opbygget udstillings- og værkstedsfaciliteter i en af museets bygninger.

Damptromleklubben har to køreklare damptromle, nemlig en Vølund Junior, og en Marshall Sons & Co. Ld. fra 1923.

Støt Damptromleklubben
-
bliv medlem.

Medlemskab koster
Junior Kr. 100
Voksen Kr. 200
Familie Kr. 300

Kontakt Sekretæren

Ansvarshavende redaktør:
Steen Rudberg Jørgensen
Disclamer: Artiklerne i dette blad afspejler ikke nødvendigvis Damptromleklubbens holdninger.

Indhold

Bestyrelsen 2
Redaktøren 3
Generalforsamling 3
Great Dorset Steam Fair 2007 4
Udstillingsområde 9
Projekter i laden 9
For ca. 40 år siden i Avedøre 10
Wallis & Steevens "ADVANCE" 11
Aktivitetskalender 12

Redaktøren

Endnu en gang er det lykkedes at få skrabet et blad sammen. Og denne gang med en spændende beretning fra det store udland — Great Dorset Steam Fair hvor Dorthe & Søren med unger støvede rund i flere dage.

Kassereren har også valgt at komme med et indlæg i form af et giro-kort. Bemærk at vi til sidste generalforsamling gav kontingensen et lille hak, så vi kan følge med post-danmarks portostigninger.

Niels Peder har genskrevet en fortælling, om hvordan han trillede rundt Walllis & Steevens Advance for 40 år siden.

Steen Rudberg

Efterlysning

Til Damptromleklubbens hjemmeside efterlyser vi stadig gode billeder af Jørgen Permin, Svend Jørgensen, Bjarne Jensen & Poul Adamsen.
Henvendelse til Steen Rudberg.

Generalforsamling

Søndag den 9. marts 2008 kl. 16.30 i kantinen på Nyvang.

DAGSORDEN:

1. Valg af dirigent.
2. Formandens beretning samt redegørelse for bestyrelsens planer.
3. Kassererne forelægger det reviderede regnskab.
4. Valg af bestyrelsesmedlemmer.
   På valg er:
   Sekretæren: Bent Delfs
   2. Bestyrelsesmedlem: Flemming Larsen
   Suppleant: Erik Rothman
5. Valg af revisor.
   På valg er:
   Ingemo Rudberg Jørgensen
6. Fastsættelse af kontingent.
7. Indkomne forslag.
8. Eventuelt.

Forslag skal være bestyrelsen i hænde senest den 1. marts 2008.

Damptromleklubben vil som sædvanligt byde på et let traktement, og derfor er skal tilmelding ske til sekretæren senest den 1. marts 2008.

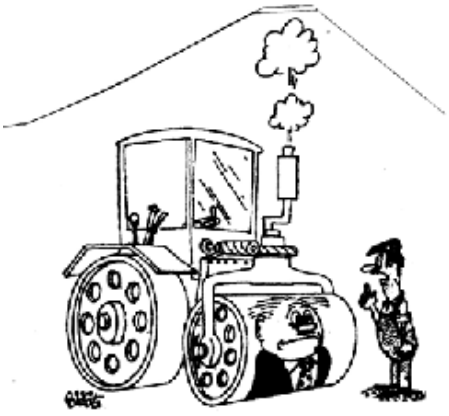

— Det må De virkelig meget undskylde, hr. . . .

Great Dorset Steam Fair 2007

– sådan stod der på familien Lindkildes sensommerplaner i 2007. Dorthe og jeg havde frekventeret træffet tre gange før, så vi vidste lige præcis hvad det stod for, men det var før vores tre børns ankomst i familien og de vidste i sagens natur ikke meget om træffet, andet at det blandt kendere bliver betragtet som verdens største damptræf, og beskrivelsen damptræf, eller veterantræf om man vil, vidste de lige præcis hvad dækkede over qua deres forældreophavs involvering i Græsted Veterantræf.

Damptraktorer på vej op ad den store bakke med et rangerlokomotiv på slæb.

Og nu havde vi voksne altså gået og ventet på at afkommet skulle blive så stort at vi mente det forsvarligt at slæbe dem med til England, så hele familien kunne opleve træffets næsten magiske stemning på en græsmark i Dorset. Vi blev ikke helt alene på turen, idet fire af de garvede og uundværlige medlemmer fra Græsted Veterantræfs styregruppe, var opsat på at udvide deres "træfhorisont" med en rejse til træfmekka.

Når man som familie skal til at afholde en sommerferietur som man egentlig slet ikke har råd til, så er ét af de steder hvor der kan spares jo på flybilletten – så vores var altså bestemt til at foregå på obskure low budget tider, og medførte derfor at vi alle skulle møde torsdag morgen kl. "totalt tidligt" i Kastrup lufthavn og søvndrukne flyve til det forjættede land. Af sted mod 3 dage på træf, og for vores families vedkommende på en lille efterfølgende venne-rundtur i det Walisiske, for derefter at slutte på på Barlelylands træf i Essex – et noget mindre træf end Dorset og med et helt andet koncept.

Efter at have besøgt den uundværlige veteranjernbane " Blue Bell " og en lille afstikker til en fælles bekendt, nærmer vi os nu, fredag morgen, i to biler den store bakke hvor man fra toppen kan overskue hele træffet og de ca. 300 hektar som træffet fylder. De, som ikke har set dette syn, har naturligvis svært ved at forstå at et mekanik- træf virkelig kan være så stort. Vi undgik de kødannelser der uvægerligt opstår når op imod 250.000 mennesker skal til årets træf, og det gør det jo heller ikke bedre at de gummihjulene køretøjer fra tid til anden må sno sig ind og ud imellem damptraktorer og tromler der har valgt at drage til træf ad den slagne vej, i stedet for på en kedelig blokvogn.

Vel ankomne til campingindgangen blev vi modtaget af et helt korps af vagter og pladsanvisere, og efter en temmelig lang køretur over plovfurer

Det klassiske Greate Dorset view, man ikke bliver træt af.

kunne vi endelig indtage et stykke græsmark og plante dannebrogsflaget i toppen af teltene. Vi var heldige ! pladsen lå faktisk kun 15 minutters gang fra udstillerindgangen, og tæt på et pedallokum. Og her er dette faktisk en luksus. Målt i luftlinje er der jo nok to kilometer eller mere imellem indgangene og de sidstankomne på campingpladsen kan risikere at skulle gå i halve timer bare for at komme til en indgang.

Toiletfaciliteterne er ikke det der gør træffet berømt viden om, men der er også mange mennesker til at dele faciliteterne. Men måske er det at stramme den lidt når man til 3000 campister i vores afdeling beregner 12 brusebade, som oven i købet ligger ca. 20 minutters gang fra teltet. Men morgenstund har vand i håret, sådan lettere omskrevet. Var man oppe kl. 6 og gik direkte til badet, så var der chance for at skylle skidt og støv af sig. Heldigvis var vejret med os i år, og der var tale om at skylle støv, og ikke mudder af korpusset.

Nå, men vel inde på træffet var det jo alle sanseindtrykkene der tog pusten fra én. Tænk at have så mange aktiviteter i gang på samme tid, og få det hele til at glide – utroligt. Dette var også den umiddelbare reaktion hos de fire novicer som vi havde fået lokket med fra Græsted – og det kan vist godt være at der blev bearbejdet indtryk i de få pauser vi undte os selv. Os med børn skulle jo også til at lære noget helt nyt – nemlig at gelejde tre børn i alderen 5 – 7 og 8 år frelst igennem dette kontrollerede ragnarok i et engelsktalende land. Ok – vi kunne ved hjemrejsen konstatere at forsøget lykkedes, idet vi da havde alle børn med stadig, men meeeeget trætte i benene.

At spadsere igennem træffet denne gang var på mange måder en anderledes oplevelse end for 7 år siden, hvor vi jo ret naturligt kunne spadsere inkognito i dagevis. Men nu så vi på mange ting med kendermine og træf-

Gamle venner mødes - både mennesker og maskine. Denne kan i øvrigt opleves i Græsted i 2008.

erfaring fra vores hjemlige træf, og ”Great Graested ” har i den grad gjort op med inkognito begrebet. Vi havde dårligt nok entreret den store plads hvor alle showmans maskinerne stod på rad og række og leverede strøm og røgskyer til at peppe tivoliet op, før den første kulbeskidte fellow under raske :” hello there”, kom ilende efter os, og måtte trykke på næverne. Det var Peter Stanier der har gæstet Græsted et par gange med både pløjemaskine og road locomotive. Ikke så snart havde han forladt os, før den næste meldte sig på gæstelisten, og vi måtte sande at der var mange gamle kendinge på træffet, og at vi nu faktisk også selv gik for gamle kendinge.

Det siger sig selv at ved de næste aftenture på træffet var der mange pints af dejlig engelsk cider eller øl der skulle skylles ned - for gammelt venskabs skyld.

Mange af tingene var at finde på deres ”sædvanlige” pladser og vi undgik behændigt det værste på træffet, nemlig det moderne mega tivoli, med dets 300 procents overskridelse af vores musikdecibelgrænse og tolerance for hvad et veterantræf skal indeholde. Heldigvis var børnene af den samme mening – sådan lidt tilhjulpet….

Et af de mest spektakulære indtryk for alle sanser var da man havde fået bakset et normalsporet damplokomotiv – type 9F – op på en blokvogn forspændt en Scania af voldsomt tilsnit, og så bad chaufføren om kun at holde bremsetrykket oppe så bremsen var løs, og derefter koblede tre store damptraktorer henholdsvis for og bagefter vogntoget – og trak !! I alt 140 tons lokomotiv, blokvogn og lastbil biksede man nu rundt på dampkørertøjernes store legeplads med temmelig megen damp og støjudvikling. De tre dampmaskiner bestilte i den

140 tons lokomotivtransport slæbes rundt i ringen.

grad det de er designet til, og til stor fryd for det tililende publikum. Det gjorde det ikke mindre interessant at en del af ruten var op ad en rimelig bakke. Ak ja – Græsted har endnu ikke de muligheder, men hvis fremtiden bliver lys for veterantræffet, så skal der skaffes mere plads for :" so ein ding muss wir auch haben " for nu at citere lidt fra fastlandet. Apropos fastland, så rendte vi også ind i nogle af de Hollandske udstillere i Græsted. De inviterede os med det samme til at indtage en øl i det telt som vi siden døbte "biografen". Dette kræver naturligvis en nærmere forklaring. "Biografen" var den mest velanbragte teltbar på hele træffet – og der var en del ! Den lå simpelthen lidt oppe på siden ad den store bakke, hvor alle dampmaskineejere med respekt for sig selv, skulle køre køretøjet op og ned i timevis – og allerhelst med noget tungt bagefter. I "biografen" kunne man således sidde komfortabelt i skyggen, og skærmet for den værste støv indtage de lokale drikke, alt imens man igennem teltets ene endegavl kunne nyde synet af dampmaskinernes anstrengelser. Og det blev hurtigt en regel at hvis man kom bort fra hinanden, så var "biografen" stedet at mødes.

Børnene klarede træffet med bravour. Jeg erindrer ikke at have holdt så meget hånd med mine børn, som vi gjorde i de tre træfdage, men vi var hundeangste for at miste dem af syne. På Græsted kan det være svært nok holde styr på dem, men på Great Dorset ville det være en umulighed at finde dem igen, hvis de blev væk. Så denne tur blev absolut ingen Voksentur, med voksenting i tre dage, men

mereen oplevelsestur på veterantræf set meget ud fra børnehøjde og børnebehov, og det var nok så lærerigt – men alle deltagere havde fået én på opleveren og en del ekstra viden og ideer med hjem til forberedelserne af Græsted Veterantræf i de kommende år.

Trætte børn i alle aldre.

Her står Ole og overvejer hvordan far vil får sådanne en nybygget damptraktorer, ind under

Udstillingsområdet i den røde lade på Nyvang. Bagerst ses automobillaugets værksted

Projekter i laden

I sidste nummer skrev jeg om projektet med at bygge et nyt lagerrum så vi kunne rydde det gamle og bruge pladser til værksted.

Foruden at bygge et nyt lagerrum ville vi også friske lidt op på stakittet, som afgrænser damptromleklubbens område i laden. Dette blev gjort ved at vi satte et par 4x4 stolper på hver side af åbningen monterede et par solide låger. I toppen af hver 4x4 skal der sidde en gadelampe og pynte. Stolperne og lågerne skal males hvide når det igen bliver varmt i vejret. Vi arbejder med ideer omkring at lave nogle illustrationer på den hvide væg, samt at lave et billedshow på en monitor i væggen.

Udstillingsområde

I et tidligere nummer af bladet skrev jeg om at vi ville afspærre vort udstillingsområde i laden på en særlig måde.

Rundt om udstillingen har vi støbt fundamenter til 25 x 25mm stolper hvor på der ligges to lægter, og det hele er malet i trafikrigtigt rød hvidt mønster, så ingen kan undgå at ser det.

Keld har lagt et rigtigt stort stykke arbejde i skære og male alle lægterne. I disse dage får vi klippet 8 plader i A3 størrelse, som vi kan udstyre med tekst og billeder der beskriver damptromlerne, skurvogn, vandvogn og stenknuseren.

Det pynter rigtigt op i laden, og nu kan der ikke være nogen, der ikke kan se at det damptromleområde.

For ca. 40 år siden i Avedøre.

Wallis & Steevens "ADVANCE" damptromlen fotograferet i Græsted 1999.

Een af mine gode venner havde i mange år en maskinfabrik i Avedøre, og som jeg husker det, var det en aften i 1967 at han ringede og inviterede mig ud på fabrikken for at se noget spændende, men han sagde ikke hvad det var, kun at jeg skulle tage arbejdstøj med. Jeg boede dengang ved Næstved , og for at komme til banegården måtte jeg altid lige en omvej forbi remisen ,hvor der stod en E-, en P-, og en D- maskine under damp, hvis de da ikke var ude at køre.

Nå, en meget hemmelighedsfuld ven hentede mig på Brøndbyøster Station og på fabrikken stod så vidunderet en Advance-damptromle, nemlig den som nu tilhører Damptromleklubben.

Den var møgbeskidt ,men køreklar et stykke tid endnu inden kedlen udløb for revision, dog var den lige trykprøvet en ekstra gang inden vi skulle ud og prøve den. Den lykkelige ejer havde givet nogle kasser øl for tromlen, og med kedelpassercertifikatet i lommen og en mundtlig tilladelse fra fabriksinspektøren kunne vi så køre en tur på villavejene i Avedøre. Der skulle jo selvfølgelig fyres op først og kul var der ingen af, kun en hel del diverse affaldstræ og en sløv fukssvans til at save med. Heldigvis var vi to damptosser om al knokleriet mens mester selv var travlt optaget på kontoret, men vi havde det jo sjovt og fik efterhånden tryk på. Da vi havde smurt op, og de sidste brædder samt et par gamle stole var blevet til tromlebrændsel, kom mester ud fra kontoret og endelig kunne vi komme ud at køre.

Det var en stor oplevelse at prøve det for første gang. Jeg husker ikke, hvad jeg stod på bag mester, men megen plads var der ikke, for rundt om hans ben lå jo alt brændet. Han lettede så

det ene ben, når jeg skulle fyre, og da, den sidste splint var smidt ind, kunne vi endnu ikke se fabrikken. Dog må mester have vidst, hvad han gjorde for vi kom da helt hjem igen for egen kraft, selvom der for længst var helt sort i fyrkassen. Det blev en dag af de mere usædvanlige, og det kunne da egentlig være sjovt at se Advancen under damp igen inden for en overskuelig fremtid, vi håber at det også må lykkes.

Niels Peder

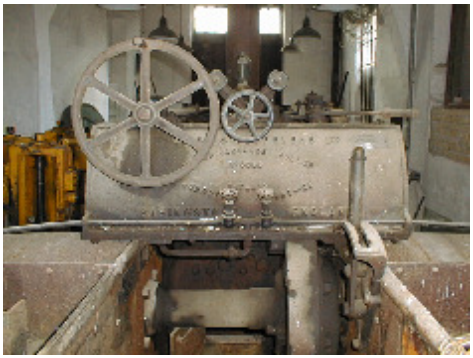

Førerpladsen på Advance damptromlen, man kan lige se fyrlågen nederst.

Wallis & Steevens "ADVANCE"

Ca. 1925 lancerede Wallis & Steevens sin "ADVANCE" - model og den var en virkelig nyskabelse inden for damptromleverden. I det ydre lignede den ved første øjekast en traditionel damptromle, men med en række væsentlige konstruktionsforbedringer. Kedlen var anbragt meget længere fremme mellem valserne, og bagvalserne var væsentlig mindre end sædvanlig og forvalsen større. Det gav en næsten ensartet vægtfordeling, der yderligere udjævnedes ved, at vandbeholdningen bl.a. også var anbragt i en tank under kedlen. Styringen var moderne snekkestyring anbragt øverst på forvalsen - og ikke den traditionelle kædestyring. Førerpladsen var gjort meget kortere med opstigning bagfra, og kulbeholdningen i stedet anbragt i to sidekasser.

Det mest avancerende var nok selve dampmaskinen, idet denne var en hurtiggående tocylindret højtryksmaskine med kun ganske små svinghjul, ét i hver side. En ting vakte ikke begejstring hos tromlerførerne: Kedlen og dermed fyrkassen var anbragt meget langt fremme, hvad der gjorde fyringen meget ubekvem, men da vandstandsglassene var anbragt udvendig og midt på kedlen, omtrent som på et tandhjulslokomotiv, rådede det bod på lidt af kritikken. I øvrigt var alt på den moderne damptromle forarbejdet meget omhyggeligt og vel gennemført til mindste detalje. Det viste sig da også, at denne avancerede damptromle virkelig var en nyskabelse indenfor damptromlerne, og typen blev meget populær kort efter sin fremkomst. Typen blev så populær, at den med helt uændret understel blev bygget også som motortromle, længe efter, at man havde bygget den sidste "ADVANCE" - damptromle.

Når denne "ADVANCE" - damptromle atter kan køre, vil den fremtræde i en fornem og meget smuk bemaling. Fabrikken har nemlig oplyst os om, at den korrekte bemaling på disse damptromler har været en mørk chokoladebrun farve med 25 mm. brede sorte kanter - afgrænset med guldstaffering. Dertil kommer så naturligvis messingkedelbånd og kobberkrave om skorstensmundingen. Så meget gjorde man altså ud af udseendet på en damptromle endnu i 1930'erne.

Returadresse: Damptromleklubben, Kronborg: Ladegårdsvej 41, 3000 Helsingør

Dag	Dato	Aktivitet	Sted
Lørdag	9. Februar	Arbejdsdag	Nyvang
Søndag	24. Februar	Arbejdsdag	Nyvang
Søndag	9. Marts	Arbejdsdag & Generalforsamling	Nyvang
Søndag	23. Marts	Arbejdsdag	Nyvang
Lørdag	5. April	Arbejdsdag	Nyvang
Søndag	20. April	Arbejdsdag	Nyvang
Lørdag	26. April	SWAPMEET	Nyvang
Søndag	27. April	SWAPMEET	Nyvang
Lørdag	3. Maj	Arbejdsdag	Nyvang
Søndag	11. Maj	Veteran Træf	Græsted
Mandag	12. Maj	Veteran Træf	Græsted
Lørdag	17. Maj		Maribo
Søndag	18. Maj		Maribo
Lørdag	24. Maj	Tromlekørsel	Nyvang
Lørdag	31. Maj	Arbejdsdag	Nyvang
Lørdag	14. Juni	Tromlekørsel / Arbejdsdag	Nyvang
Lørdag	28. Juni	Arbejdsdag	Nyvang
Fredag	11. Juli	Dampfestival	Vejle
Lørdag	12. Juli	Dampfestival	Vejle
Søndag	13. Juli	Dampfestival	Vejle
Lørdag	26. Juli	Arbejdsdag	Nyvang
Søndag	10. August	Arbejdsdag	Nyvang
Lørdag	23. August	Tromlekørsel / Arbejdsdag	Nyvang
Søndag	7. September	Arbejdsdag	Nyvang
Lørdag	20. September	Arbejdsdag	Nyvang
Lørdag	4. Oktober	SWAPMEET	Nyvang
Søndag	5. Oktober	SWAPMEET	Nyvang
Lørdag	11. Oktober	Tromlekørsel	Nyvang
Lørdag	18. Oktober	Arbejdsdag	Nyvang
Søndag	9. November	Arbejdsdag	Nyvang
Lørdag	22. November	Arbejdsdag	Nyvang

Da der kan ske ændringer i programmet kan anbefales man i forvejen kontakter Bent Delfs Tlf. 59 47 00 43 eller Steen Rudberg Tlf. 48 31 18 58.